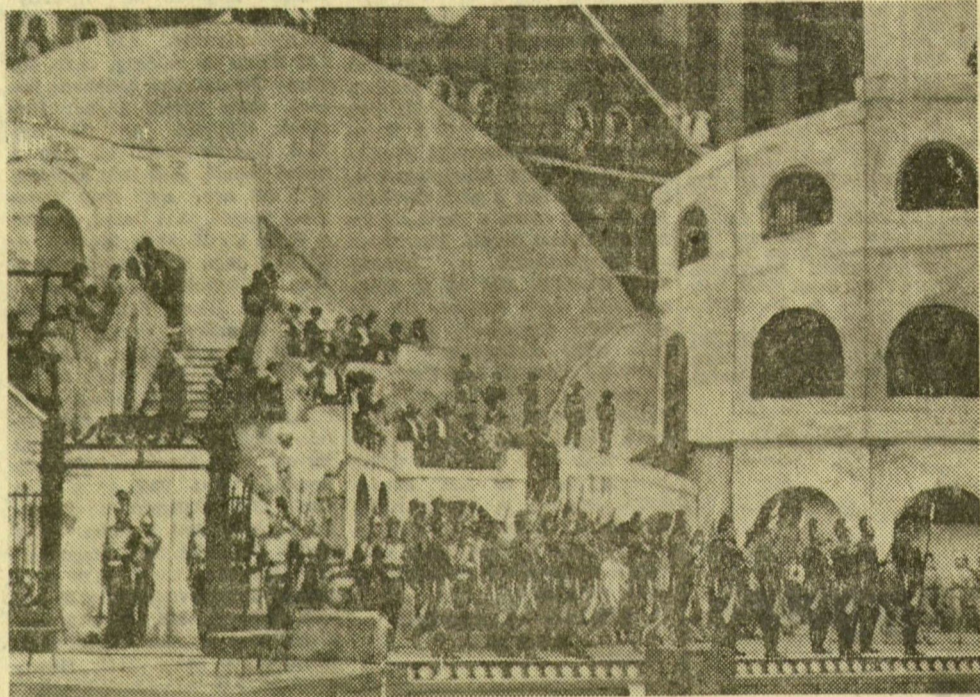

Készül a Carmen

Somogyi Károlyné felvétele

Varga Mátvás monumentális díszletei és Mikó András hatalmas tömegeket mozgató rendezése határozza meg elsősorban a szabadtéri Carmen-előadás látványos színpadképét. A Bizet-opera bemutatója — a világhírű karmester, Roberto Benzi vezényletével — augusztus elsején, pénteken este lesz a Dóm előtti színpadon. Kétpünkön: egy pillanat az opera tegnap esti első főpróbájáról

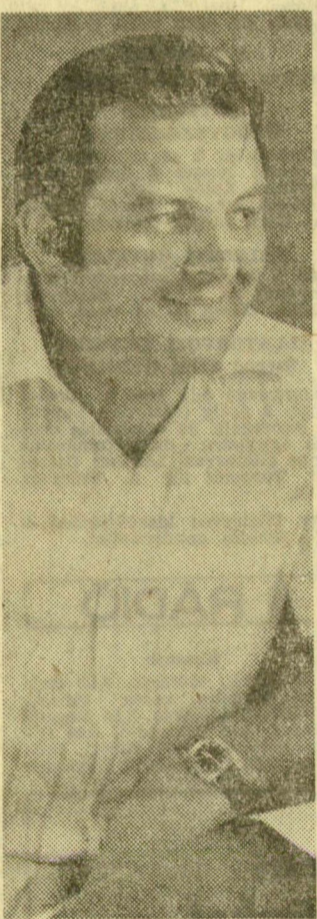
Don Jose: Jean Bonhomme

Amikor a Tisza szálló portáján érdeklődtem utána, megnyugodtattak, nagydarab ember, biztosan felismerem. A találkozás valóban könnyen ment, pontban délután ötkor beállított az előcsarnokba, mackó természetével lehorgonyzott és körülnézett. Bonhomme — nyújtotta kezét, s abban a pillanatban inkább óceánjáró tengerésznek, vagy edzőtáborba készülő súlylökőnek tetszett. Lezser öltözet, feszelen modora mit sem emlékeztetett rivaldafényben sűtkérező sztárok allűrjeire, még nevének mormolása is biztatást ígért. Bonhomme — magyarul valami ilyesmit tesz: jóember.

Kanadai származású, s hét esztendeje még eszébe sem jutott énekelni, paragrafusokat böngészett, jogot tanult az ottawai egyetemen. 1962-ben került kapcsolatba a nemzetközileg is számontartott kanadai énekesrel, Raoul Tobin-nel, akit egyébként Roberto Benzi is jól ismer, s aki már visszavonult az aktív szerepléstől, jelenleg a quibeck-i konzervatórium igazgatója. Tőle kapta az első leckéket, s hihetetlenül gyorsan haladt előre: néhány hónap múltán a torontói Royal konzervatórium hallgatója, s 1964 őszén már a londoni Sadlers Wells Opera kfnált szerződést. Egy esztendőre rá került a Covent Gardenbe, s a világhírű londoni társulatnak azóta vezető tenoristája. A 32 éves fiatalember bemutatkozott már az Egyesült Államok, Hollandia, Franciaország, Svájc színpadain, s áprilisban Budapestre is eljutott: Don Josét és a Bohémélet Rodolphe-ját énekelte a magyar fővárosban.

Bár rövid időt töltöttem Budapesten, mindössze két próbán vettem részt, ahol a szereplők magyarul énekeltek — mégis jó benyomást keltett a társulat. A Bohéméletet vezénylő Ferrencsik János egyenesen fantasztikus, a Carmen címszereplője, Komlóssy Erzsébet pedig, ha szövegét franciául tudná, világviszonylatban is kiemelkedő produkcióval rendelkezne.

Jean Bonhomme legismertebb szerepei: Faust, Don Jose, Rodolphe. Közülük a korszerű operajátszásnak

leginkább megfelelő kedvenc a Don Jose, ami viszont az énekszólamokat illeti, legszívesebben két Verdi-opera, az Alarcosbál és a Szicíliai vecsernye tenorszerepeit szólaltatja meg. Beszélgetésünk során mindig óvatosan elkülönítette azo-

kat, ahol a zene színpadi dramaturgiai funkcióval erősödik fel.

A hagyományos operajátszás meggyőződésem szerint szákcába vezet, ha a rendezés nem teremt gyökeresen új feltételeket, lehetőségeket a színpadon. A mai fiatal generáció élet-szerű alakokat kíván, elfordul a mereven álló hősöktől, a megporosodott operaszínházi szisztémáktól. Az énekesnek színészi feladatok is teljesíteni kell. A modern operákat már jobbra így komponálják, közülük is emlékeztetés marad számomra két főszerep, Brecht-Weill: Mahagonyjának kanadai bemutatója, valamint D. Milhaud A szegény tengerész című operája.

Presszóasztalnál társalogtunk, Bonhomme udvariasan érdeklődött, mennyi ideje van még az esti próbáig. Annyit mindenestre elmondott, kollegája, Peter Glossoph sok szepet mesélt a városról, a térről, az előadások hangulatáról, s kicsit szorongva várja a bemutatkozást, hiszen teljes operát még nem énekelte szabadtéren. Néhány érdekesség még: Roberto Benzivel most dolgozik először, olyan világhírességek után, mint Zubin Mehta, Solti György, Colin Davis és Mario Bernardi. Hogy melyik operatársulatot tartja a legjobbnak, Bonhomme kicsit hazabeszél: a londoni Covent Gardent...

Nikolényi István

Török sírkövek a vár udvarán

Az alföldi vidékeken érhetően kevés kővárat építettek, hiszen a korabeli szállítóeszközök nem voltak alkalmasak kőszállításra a felvidéktől távolabbi helyekre. Ezért általában az Alföldön síkföldi téglavárak ol-talmazták az országot. Szeged azon kevés városok egyike, ahol erős téglavár állt. Sajnos kevesen veszik észre a Tisza-parti sétány fái közt meghúzódott több mint hétszáz éves vár maradványait. Ezt a romos erődítményt közel tíz éve restaurálták. A felújítással egyidő-

ben építették a kővárat, ahol a korábban, 1882-ben a vár bontása során egy Kovács István nevű, régészettel is foglalkozó „maszek” építőmester által feltárt és megvásárolt faragott kőveket helyezték el, amelyeket addig a múzeum alagsorában tároltak.

A korábbi, egészen a mai Széchenyi térig húzódó hatalmas várból csupán a Mária Terézia kapu maradt meg, a többi részt a szegedi nagyvíz után lebontották.

Ma Deák Bárdos Menyhért örökdiók az értékes kőleletek

Hetven fokot mértek vasárnap a Tiszán — mondja a fáma, a hitetlenkedő kérdésre pedig hozzátesszi: 35-öt az egyik, 35-öt a másik par-ton. Ilyen meleg időben könnyen felszalad az ember vérnyomása: nagyon meg kellett válogatni leveleinket, hogy ne csupa apró-cseprő bosszúsággal teljen meg ez a rovat. Hiszen lehet, hogy úgy járnánk ezzel is, mint M. I. olvasónk nemrég beérkezett soraival, amelyek a Kárász utcai Sirály neonfelirat feltevésekor elkövetett hibákat panasztolták fel. Egy bizonyos pillanatban sokszor igazuk van levélíróinknak, akik nyomban tollat ragadnak, és sokszor az illetékesek megkerülésével azonnal nekünk címezik reklamációjukat. Akkor lesz baj, ha mi sem alszunk a levélre néhányat, mert gyakran — az említett esetben is — kiderül, hogy mire az beérkezett, a hibát kijavították. A türelem tehát ezen a vényomást emelő július végén is hasznos tulajdonság. Ajánljuk mindenkinek.

Fecskefészkek

Madárbaráti szenvedéllyel írt levelet lapunknak Berta János (Sándorfalva) aki azt nehezményezi, hogy a Kárász utca átalakításakor nem hagyták meg a fecskefészkeket. Arra hivatkozik, hogy a Klauzál téren hasonló renováláskor kíméletesebben bántak a fecskefarkú madarak otthonaival, csu-

pán befestették azokat. Attól félti a Belvárost, hogy ezzel elveszíti majd egyik jellegzetességét. Mit tegyünk hozzá soraihoz? Olvassa el a „Mégis mozog a föld” című regény utolsó fejezetét, ahol a főszöveg megjövendöli, miként fogja a temetőt is eltapodni a fejlődő város.

Társbérlet a múzeumban

Már négy éve megszűntetek minden társbérletet a Kárász utca 16. számú házban. Kivéve egyet: az első emelet 2. számú lakásában. Akkor a házbeliek tanácskozásán — ahogy dr. Grassely Károlyné kissé türelmetlenül írja — az illetékesek azt mondták, hogy nem lehet szó a leválasztásról, mert a

lakásból Móra-múzeum lesz. A társbérlet azonban hiába várakoztak a mostani Móra-ban. Kivéve egyet: az első emelet 2. számú lakásában. Akkor a házbeliek tanácskozásán — ahogy dr. Grassely Károlyné kissé türelmetlenül írja — az illetékesek azt mondták, hogy nem lehet szó a leválasztásról, mert a

Rontópálok

Erős embereknek sportnyelven a súlyemelőket hívják. Szegeden azokat nevezik így, akik izomzatukat fanyűvésre, szobordöntögetésre használják. Simon János, a DÉGÁZ lámpagyújtója pedig eredeti módon rontópáloknak mondja azokat a jobb sorsra érdemes emberpalántákat, akik veszélyes

játékot űznek az építkezések körül. Vannak, akik a veszélyre figyelmeztető lámpákat széttűzzák, kidöntik a fakorlátokat és a kifeszített láncokat. A kár, amit okoznak, nemcsak forintban ezres számrundú, de ezernyi gondot is okoz a karbantartóknak.

Bömbölda

Divatba jöttek a rossz szomszédok. Most az Árvíz utcából kaptunk egy levelet, amelyet két család írt alá. Idős, nyugdíjas emberek, betegesek is, mégsem tudnak pihenni, mert az elviselhetőtől is hangosabban ordít a rádió szomszédjuk házában.

Fűzzük hozzá mi is: valóban emberek életét tudja megrontani a rossz-szomszéd? Zajongás. De talán levél helyett megpróbálkozhattunk azzal is, hogy lelkére beszélnek a rádiótulajdonosoknak. Mert az is használhat!

Sepsi-e a Sepsi?

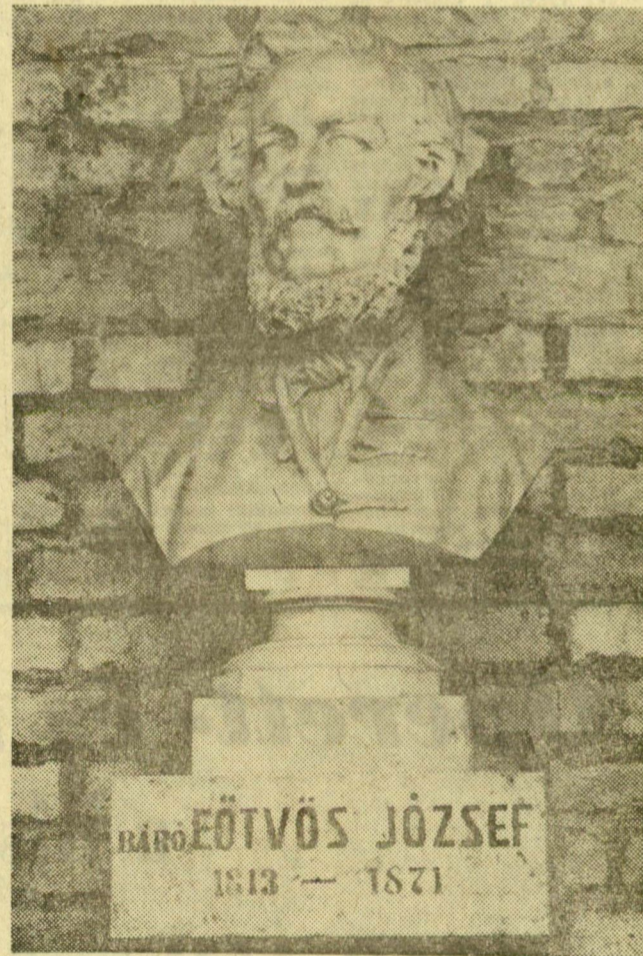
Már régen elültek a szegedi utca nevekről szóló cikkek körül a viták, de most ismét kaptunk egy levelet, amely a Sepsi név írásával foglalkozik. Olvasónk szerint mikor az egyetem 1921-ben Szegedre jött, akkor nevezték el ezt az utcát az onnan bevándorolt széke-lyek. Jól írták tehát a Sepsi utca nevét, hiszen ezt számomra erdélyi városnév igazolja. Háromszék egyik széke Sepsiszék, székhelye Sepsiszentgyörgy, van Sepsibenyő, Sepsibodok, Sepsibük-szád, Sepsiköröspatak, Sepsimagyaros, Sepsiszentkirály,

Expressz-utak

Bejárhatják Európát, megcsodálhatják Egyiptomot, s még Japánt is elérhetik. Összesen 21 országba 80 féle útvonalon juthatnak el a magyar fiatalok az Expressz Ifjúsági és Diákutazási Iroda szervezésében. Erről tájékoztatta az újságírókat kedden Éles Gyula, az Expressz nemzetközi osztályának vezetője. A Hotel Ifjúságban kezdődött, majd egy Balaton-parti kirándulásra indult különbuszon folytatódott, és Balatonföldvárról, a nemzetközi üdülőtelepen ért véget a sajtótájékoztató.

Jelenleg 354 külföldi utazási irodával és szervezettel áll kapcsolatban az Expressz. Elsősorban a kispénzű tanulóknak és a más népek földjére, életére kíváncsi munkásfiataloknak tesz szolgálatot, s persze a turisták mindent elintéző házigazdájaként dolgozik. 1968-ban 21 ezer magyar fiatal bocsátottak külföldi utakra, 33 országból fogadtak vendégeket az Expressznél. Az idén még nagyobb forgalomra számítanak — az első félévben négyszer több ügyfele volt az Expressznek, mint tavaly az év közepéig. Összesen 200 ezer vendégnapot töltenek külföldön a magyar diákok, fiatal munkások és 300 ezret nálunk a külföldiek. A Magyarországra jövők — az országos turistaforgalom átlag 3-4 vendégnapjával szemben — az Expressz vendége-

Szeged szobrai

Eötvös József (1813—1871)

(10.) Iróként, költőként, reformpolitikusként, államférfi-ként tiszteljük Eötvös Józsefet, akinek szegedi szobra — Izsó Miklós romantikus ültetésű fehér márvány munkája — a panteonban áll. A falu jegyzője és a Magyarország 1514-ben című regények alkotója különösen az általános és kötelező népoktatás megteremtésével tett sokat a magyar néptömegek kiműveléséért.